

An-arşizm A-narsizm

Zeynep Ülger

02.02.2022

Narsisizm veya narsistik kişilik bozukluğu... Nedir kişiliğimizi parça parça edip bozan? “Kişilik bozuklukları” günümüzde birçok insanın duyduğu bir kavram. Peki, hangi kişilik? Hangi bozukluk?

Kendine aşık olan herkesi karşılıksız bırakan peri kızı Ekho, bir gün bir avcı görür. Narkissos adındaki bu avcıya aşık olur. Ancak Narkissos bu aşka karşılık vermez ve peri kızının yanından uzaklaşır. Ekho günden güne erimeye başlar, içine kapanır ve kısa zamanda ölür. Kemikleri kayalara, sesi ise bu kayalarda yankılara (Ekho-eko) dönüşür.

Olimpos dağında yaşayan tanrılar bu duruma çok kızar ve Narkissos’u cezalandırmaya karar verirler. Narkissos bir gün avdayken susar ve bitkin bir şekilde bir nehir kenarına gelir. Burada su içmek için eğildiğinde, sudaki yansımasını görür. Daha önce fark etmediği bu güzellik karşısında büyülenir. Yerinden kalkamaz, kendine aşık olur. O ana dek hiçbir şeye olmadığı kadar hayran olmuştur kendine. Narkissos da o şekilde orada kalır. Ne su içer ne yemek yer, aynı Ekho gibi gün geçtikçe erimeye başlar ve kendi bedenini seyreterek ölür.

Narkissos aslında kendine değil, sudaki görüntüsüne hayran olmuştur. Adını Narkissos’tan alan Narsisizm, bireylerin kendine hayran olması, kendi varlığını ve kazanımlarını her şeyin üstünde tutması anlamına geliyor. Psikoloji bilimi, bu durumun ileri evresine narsistik kişilik bozukluğu adını veriyor.

Buna göre narsistler kibirli ve benmerkezci insanlardır. Kendi çıkarları için insanları manipüle ederler. Sürekli övgü bekler, empati kuramazlar. Bir narsist için dünya onun etrafında dönüyordur. O hariç geri kalan herkes nesnedir. O hariç kimin ne hissettiği, ne yaşadığı önemli değildir. En iyisi, en güzeli odur ve her şeyin en iyisini o hak eder. Dürüst olalım, aslında ne kadar tanıdık belirtiler değil mi? Bizim de çevremizdekiler kibirli davranıyor, biz de sürekli övgü bekliyoruz ve hatta sanki bizim de dünya kendi etrafımızda dönüyor değil mi? Peki bu duyguları kim yaratıyor? Bu hisler kimin işine geliyor? Bu bozuklukların kime ne faydası var? Doğduğumuzdan beri yarıştırılmıyor muyuz?

İlk günden beri en iyi okula gitmek, en iyi işi yapmak, en iyi maaşı kazanmak, en iyi müzisyen olmak, hata da yapsak en güzelini yapmak, en güzel olmak, en çok beğenilmek öğretilmiyor mu? Her şeyin en iyisine layık değil miyiz? Her koyun kendi bacağından asılmıyor mu? Ezilen olmamak için ezen olma yarışında değil miyiz doğduğumuzdan beri? Bütün kitaplar, bütün gazeteler, bütün reklamlar, bütün şarkılar, ailemiz, öğretmenimiz “ben, ben, ben” diye kafamıza kafamıza vurmuyor mu? Ailemiz sadece kendimizi düşünmemiz gerektiğini söyleyip duruyor. Onları gururlandırmak için diğerlerinden daha başarılı olmamız gerekiyor. Aslında “kendimizi kurtarmamızı” istiyorlar. Eğer doğduğumuzdan beri hepimize bunlar öğretiliyor, anlatılıyor, propaganda ediliyorsa; o zaman bunun adı neden bozukluk?

Çünkü bozuk olan esasında sistem! Çünkü bu sistemin kökleri “ben”e dayanıyor. Çünkü o kadar büyük adaletsizlikler yapıyorlar ki, geri kalan milyonlar baş edebilmelerinin tek yolu milyonları “ben”lere bölmek. Aslında narsist olan sistemin kendisi! Çünkü dünya gerçekten onların etrafında dönüyor.

Her şeye kadir olan, her şeyi belirleyen, herkesi yöneten ve her şeye gücü yetenlerin etrafında dönüyor bu dünya. Biz de etraflarında dönen nesneleriz onlar için. Yani aslında narsistin dik alası onlar.

Aslında sistemin kişiliği bozuk. Ve hepimizi kendine benzetme niyetinde! Peki nedir bu kişilik bozukluğunun tedavisi? Sorunun tespitini nereye koyduysak çözümü de orada aramak lazım.

Onların bu bozuk kişiliğini yaratan iktidardır. Toplum içinde iktidarlı bir pozisyonu olan herkes kendini toplumdaki üstün görür. İktidarlı kişi aynı zamanda narsist kişidir. İktidarlı kişi erktir. Antik Yunanca’sına bakarsak “archos”. Anarsizm kelimesinin kökenindeki “an-archos”.

Bozuk olan kişilik, sistemin kişiliğidir. İktidarı ortadan kaldırmadan, bu kişilik bozukluğunu çözemeyiz. Bu bozuk sistemin tedavisi de yok etmekle mümkündür. Yani a-narsizm, an-arşizmdir.

Anarşist Kütüphane

Zeynep Ülger
An-arşizm A-narsizm
02.02.2022

30.04.2022 tarihinde şuradan alındı: karala.org

tr.anarchistlibraries.net